

*Білецький В. С.,
доктор технічних наук, професор,
Національний технічний університет «Харківський політехнічний
інститут»,
м. Харків, Україна
e-mail: ukcdb@i.ua*

*Онкович Г. В.,
доктор педагогічних наук, професор,
Київський медичний університет,
м. Київ, Україна
e-mail: onkan@ukr.net*

*Ткаченко М.В.,
асистент,
Полтавський національний технічний університет
м. Полтава, Україна
e-mail: ongp1@ukr.net*

ІНЖЕНЕРНА БЛОГОДИДАКТИКА У ПРОЦЕСІ НАВЧАННЯ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ НАФТОГАЗОВОЇ СФЕРИ

Поява інженерної блогодидактики в освітньому просторі обумовлена інноваційним освітнім процесом, суспільною потребою, оскільки розвиток засобів масової інформації і комунікації та їх залучення до процесу навчання і виховання значно активізували творчий пошук освітян у багатьох країнах [4; 11]. Зокрема, це стосується нафтогазової справи, яка активно розвивається в ряді країн світу, й саме цим обумовлено *актуальність* даної статті. Автори ставлять задачу привернення уваги освітнього загалу до нових професійно-орієнтованих медіаджерел, нових технічних і технологічних можливостей Інтернет-простору, котрі сприяють розвитку, освіті та самоосвіті в галузі нафтогазової інженерії. Аналіз джерел показує прискорений темп упровадження медіаосвітніх технологій у навчальному процесі вищої школи [1; 9; 10]. Сьогодні завдяки науковцям і педагогам-практикам ще недавно нове поняття «медіадидактика» стало «парасольковим» для технологій, розроблених і впроваджених в освітній процес цими дослідниками. В свою чергу, одне з них – поняття «Інтернет-дидактика» нині – теж «парасолькове» для новітніх термінів, котрі виникли завдяки появі Інтернету.

Раніше ми вже привертали увагу до потенційних можливостей професійно-орієнтованої медіаосвіти у вищій школі, яка сприяє формуванню медіа- та інформаційної грамотності майбутніх фахівців, обґрунтовували необхідність розуміння "парасолькового" поняття "медіа-інформаційна грамотність" як одного із базових у сучасному суспільстві знань. Сьогодні в соціальній мережі вже поширені «педагогічні» й «науково-педагогічні» блоги [5; 6; 7]. Серед них виділяють професійно-орієнтовані блоги «педагогічної» й «науково-педагогічної» блогодидактики, з яких поступово виокремлюються і поповнюються наповненням нові поняття: «інженерна» блогодидактика, «медична»,

«юридична», «економічна» тощо – залежно від фахових потреб споживача інформації. Оглянемо блогосферу в галузі «Нафтогазова інженерія». Декілька років назад у Фейсбучі з'явилися сторінки-блоги «Нафтогазова освіта» [8]. та «Освіта за спеціальністю "Нафтогазова інженерія та технології"» [12]. Ці блоги ініціативно засновані фахівцями нафтогазової галузі, яка активно розвивається в країні, сервери розташовані у новопромисловому Східно-Українському нафтогазовому регіоні.

Блог «Нафтогазова освіта» започаткований у серпні 2017 року. Станом на жовтень 2019 року група нараховує 3500 учасників. «Нафтогазова освіта» – інформаційний ресурс, що охоплює широкий спектр питань нафтогазового сектора економіки. Основні розділи сайту: • Бурове обладнання, • Буровий інструмент, • Нафтогазове обладнання, • Спецтехніка для нафтовиків, • Пошук роботи в нафтогазових компаніях, • Підприємства нафтогазового комплексу, • Нафтосервісні компанії, • Новини нафтових і газових компаній, • Виставки та форуми нафтогазової галузі. Сторінка призначена для студентів і широкого кола працівників, зайнятих бурінням свердловин, видобутком нафти і газу.

Контент-аналіз блогу «Нафтогазова освіта» в часових рамках «літо-осінь 2019», що проведено на основі ряду динамічних кривих та гістограм (рис.1), показує очевидний прогрес проекту за показниками: *кількість учасників* (всього 3463, приріст за серпень-вересень 2019 р. 14%, у т.ч. за вересень – 5%); *публікації за серпень-вересень 2019 р.* – 156, приріст до попереднього періоду 2018 р. - 61%; *активні учасники* – 3272; *публікації, коментарі та реакції* порівняно рівномірно розподілені по днях тижня з певним посиленням інтересу у п'ятницю та понеділок; цікавим є початок «старту» інтересу до блогу за годинами доби – він «прокидається» вже о 5.00 ранку і не «заспокоюється» до 24.00, досягаючи максимуму близько 22.00; *показники «коментарі» та «реакції»* в блізі за серпень-вересень складають відповідно 368 і 9390, мають позитивну динаміку з піком на початку вересня, що, ймовірно, пов'язано з початком навчального року.

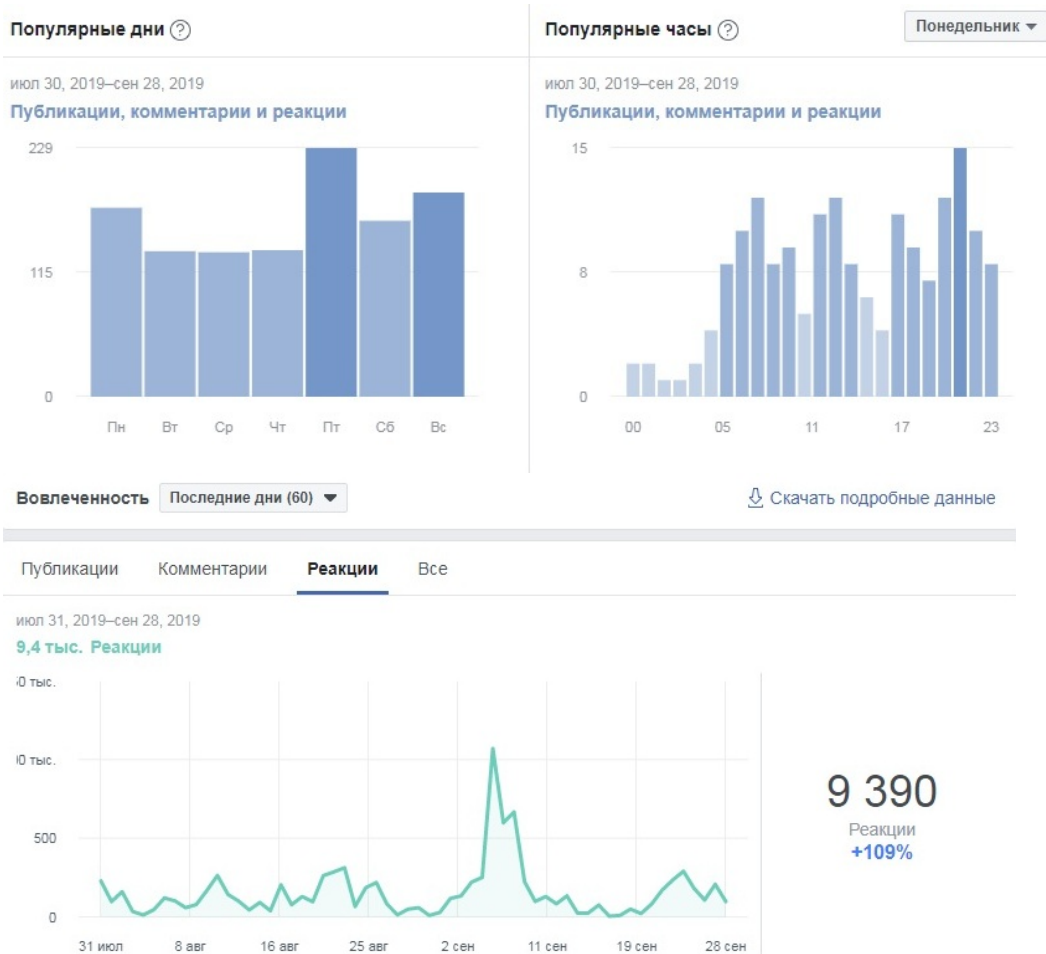

Рис. 1. Контент-аналіз блогу «Нафтогазова освіта» в часових рамах «літо-осінь 2019»

Наразі створення груп «Нафтогазова освіта» та «Освіта за спеціальністю "Нафтогазова інженерія та технології"» – приклад успішного застосування у вітчизняному медійному просторі медіаосвітніх технологій медіадидактики вищої школи, предметної медіаосвіти, зокрема мультимедіадидактики. Прикладами успішного використання Інтернет-дидактики є й інші аналогічні майданчики на Фейсбук (Рис. 2): «Drillers Club Knowledge Vox» [2], «Knowledge Vox Training Center - KBTC» (<https://www.facebook.com/kbtc.mm/>). На цих сторінках подаються: повні тексти навчальних книг – підручників, посібників, курсів лекцій і практикумів, тексти довідників, словників, галузевих енциклопедій, а також монографій і значимих наукових статей. Тут же представлено трейлери навчальних фільмів і самі фільми, анімаційні ролики, які розкривають конструкцію, принцип функціонування пристроїв, показують протікання технологічних і природних процесів. При цьому широко застосовується технології кіно- та інтернет-дидактики: темпоральні ефекти – уповільнена та прискорена кінозйомки, мультіплікація у поєднанні з фаховими програмами, що використовуються для моделювання природних і технічних об’єктів: SolidWorks, STATGRAPHICS Plus for Windows, програмне забезпечення: Smedvig Technologies, Roxar Software Solutions, Western Atlas, Landmark Graphics, Paradigm Geophysical, CogniSeis, CGG Petrosystems, PGS Tigress, Seismic Microtechnology, GeoMatic, Quick look, Tigress, Western Atlas, DV-Geo.

Oil & Gas Engineering Group

https://www.facebook.com/groups/1682309215196144/?ref=group_header

Oil & Gas Engineering Group – група для людей, зацікавлених станом справ у нафтогазовій інженерії та технологіях. Її мета – обмін знаннями з нафтогазової інженерії та комунікація між фахівцями. Налічує 34880 учасників. Мови – англійська, арабська.

Petroleum engineers/Нафтогазова інженерія

https://www.facebook.com/groups/2263856072/?ref=group_header

Ця група призначена для професійної комунікації інженерів-нафтовиків з усього світу. Інформація може використовуватись для: - пошуку роботи, стажування; - для обміну статтями, книгами; - обговорення будь-яких тем, пов'язаних із нафтогазовою тематикою; - обміну будь-якими корисними посиланнями, що пов'язані з кар'єрою, тренінгами тощо. Налічує 28612 учасників.

Petroleum Engineers/Нафтогазова інженерія

https://www.facebook.com/groups/petroleumstars/?ref=group_header

«Нафтогазова інженерія» – це інженерна група, що стосується діяльності, пов'язаної з видобутком вуглеводнів - як сирої нафти, так і природним газом. Налічує 2996 учасників.

Рис. 2. Приклади блогів з нафтогазової тематики на Фейсбуці

Фейсбук забезпечує функції ведення на сторінках групи он-лайн дискусії та висвітлення поточних та планованих подій (круглих столів, конференцій, анонси пуску важливих об'єктів тощо). Крім того, чат (англ. chat — «розмова») — мережевий засіб для

швидкого обміну текстовими повідомленнями між користувачами інтернету в режимі реального часу, зокрема, – через Скайп, дозволяє вести он-лайн лекції. Поширеності набувають онлайн-курси лекцій, зокрема, на платформах Khan Academy (khanacademy.org), Інтернет курси edX Гарвардського університету та Массачусетського технологічного інституту (edx.org), Coursera – виші Стенфорда, Принстона, Мічиганський та Пенсильванський університети (coursera.org), проект Prometheus (КНУ ім. Шевченко, КПІ та Києво-Могилянська Академія, Львівська ІТ-школа) та ін. Англomовні майданчики з фаху поліпшують знання студентів з іноземної мови, яку вони вивчають за професійним спрямуванням.

Зауважимо принагідно, що між названими вітчизняними інструментами «Освіта за спеціальністю "Нафтогазова інженерія та технології"» та «Нафтогазова освіта» й міжнародним аналогом «Drillers Club Knowledge Box» існує різниця в тематичному наповненні. Вітчизняні сторінки мають інтегративний характер і охоплюють практично весь спектр дисциплін спеціальності 185 "Нафтогазова інженерія та технології". При цьому охоплюється весь набір названих технологій і технічних засобів для їх здійснення включно із засобами контролю, автоматизації та диспетчеризації, моделювання об'єктів. Міжнародна сторінка «Drillers Club Knowledge Box» [3] заснована 21 вересня 2016 р. (кількість учасників – понад 37 тис. чол.), має чітко виражений спеціалізований вузько-направлений характер – вона стосується тільки спорудження свердловин; особлива увага звертається на техніку і технології їхнього буріння.

Доцільно зазначити, що поява інформаційно-навчальних ресурсів на сторінках ФБ стала можливою завдяки наявності ресурсно-інформаційної бази на Вікіпедії, Ютуб, в он-лайн бібліотеках (українські приклади – «Всеукраїнська експертна мережа» <http://ukrtechlibrary.wordpress.com/>, <http://www.experts.in.ua>, <http://ruthenia.info>, Українська технічна література), репозитаріям вишів. У такий спосіб професорсько-викладацький склад навчальних закладів України приєднується до розвитку професійно-орієнтованої медіаосвіти, сприяє розвитку медіадидактики вищої школи.

Висновки. Аналіз наявних досліджень із використання професійно-орієнтованих медіаджерел у вищій школі засвідчив значний інтерес до цього процесу. Медіаосвітні технології успішно використовуються у вищій школі. Віртуальні медіаосвітні джерела приваблюють і тих, хто навчає, і тих, хто навчається, і тих, хто працює в промисловості, оскільки сприяють розвитку й саморозвитку особистості, професійних знань і умінь.

Література

1. Biletsky Volodymyr, Onkovych Anna, Yanyshyn Olha. Media Education Technologies in Developing Students' Professional Competence // The Sixth European Conference on Information Literacy (ECIL)/ September, 2018. Abstracts. Publisher: Information Literacy Association (InLitAs) / <http://ecil2018.ilconf.org/wp-content/uploads/sites/6/2017/09/>. - P.165.
2. Drillers Club Knowledge Box (блог). Електронний ресурс. Режим доступу: <https://www.facebook.com/groups/drillersclub/about/>
3. Knowledge Box Training Center - KBTC (спільнота). Електронний ресурс. Режим доступу: <https://www.facebook.com/kbtc.mm/>.
4. Volodymyr Biletsky, Hanna Onkovych, Olha Yanyshyn. Media Education Technologies in Developing Students' Professional Competence// Tbilisi, Georgia: Publishing House "UNIVERSAL" WEST-EAST: Scientific Journal. - 2019. Vol 2\2, № 1 (October, 2019)./- С.110 – 114.
5. Білецький, В. С., Онкович, Г. В., Онкович, А. Д. Нове в медіаосвіті: науково-педагогічна блогодидактика // Івано-Франківськ : Прикарпатський вісник НТШ. Слово. – 2018. – № 4(48). – С.380-391. ISSN 2304-7402.

6. Ганна Онкович, Володимир Білецький, Артем Онкович, Микола Ткаченко. Нове у вищій освіті: інженерна блогодидактика // Вища школа, 2019. № 1 (174). – С.26 – 33.
7. Медіадидактика вищої школи: програми спецкурсів /за науковою редакцією д. пед. н., проф. Г. В. Онкович // Г. В. Онкович, К. Є. Балабанова, І. Ю. Гуріненко, Н. М. Духаніна, А. Д. Онкович, І. А. Сахневич, О. К. Янишин. – К.: Логос, 2013. – 195 с.
8. Нафтогазова освіта (група). Електронний ресурс. Режим доступу: https://www.facebook.com/groups/866495553505940/?ref=br_rs
9. Онкович Г. Професійно-орієнтована медіаосвіта у вищій школі // Вища освіта України. – 2014. – № 2. – С. 80 – 87.
10. Онкович Г.В. Медіадидактика вищої школи: український досвід // Вища освіта України: теорет. та наук.-метод. часоп. – Київ, 2013. – № 1. – С. 23–29.
11. Онкович Г.В. Професійно-орієнтовані авторські сторінки в соціальній мережі як спосіб підвищення фахової самоосвіти // Новітні технології у викладанні мов іноземним студентам: матеріали семінару. - Харків, ХНАДУ, 2018. – С. 187 - 192.
12. Освіта за спеціальністю "Нафтогазова інженерія та технології". Електронний ресурс. Режим доступу: <https://www.facebook.com/groups/145315129579851/about/>

*Білик О. М.,
Брагіна Т. М.
Харківська державна академія культури
м. Харків, Україна
e-mail: bilikle@gmail.com
braginat058@gmail.com*

ВИВЧЕННЯ РОСІЙСЬКОЇ МОВИ В ІРЛАНДІЇ

Євроінтергаційні процеси української вищої освіти та суттєві зміни сучасної освітньої парадигми в Україні зумовили актуалізацію досліджень освітніх систем європейських країн, серед яких не можна не згадати Ірландію, освіті якої, на жаль, в українському науковому дискурсі не приділено належної уваги. Зокрема, лише деякі питання освіти в Ірландії висвітлено в розвідках Ю. Запорожченко, Ю. Кучер.

Мета статті – проаналізувати систему підготовки до складання державного іспиту з російської мови в Ірландії.

Ірландія розташована в Атлантичному океані, на захід від Великобританії, на острові Ірландія. Ірландія є республікою з президентською формою правління; законодавчий орган представлений двопалатним парламентом. Ірландська система освіти складається з трьох рівнів: початковий (Primary) – 6 або 8 років, середній (Secondary) – 5 або 6 років і третій рівень (Third-level) , який поєднує вищу та професійну освіту. Початкова освіта в Ірландії передбачає проходження двох етапів – Montessori School (як одна з форм своєрідної підготовки до вступу в початкову школу – Primary School) – від 2,5 до 6 років і, власне, Primary School – від 4 до 12 років [4].

Середня освіта Ірландії розподілена на: молодший цикл, перехідний рік та старший цикл. Молодший цикл середньої освіти (Junior Cycle) представляє собою трирічний курс, упродовж якого учні вивчають 9-11 предметів, після закінчення учні складають державні іспити на отримання сертифіката про молодшу середню освіту (Junior Certificate), який